

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Peuterhuis Klimop De Hagen

LRKP nummer	:	334544269
Onderzoeksnummer	:	291220
Datum onderzoek	:	16 januari 2017
Datum vaststelling	:	21 februari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	12
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13
	BIJLAGE 2 REACTIE VAN DE HOUDER	16

1 INLEIDING

Op 16 januari 2017 heeft de inspectie kinderdagverblijf Peuterhuis Klimop De Hagen te Vianen onderzocht. Het onderzoek is gedaan vanwege het signaalgestuurde toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Vve is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in groep 3 van het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

Bij het signaalgestuurde toezicht bepalen wij op basis van signalen over mogelijke risico's in de kwaliteit van vve welke peuterspeelzalen en kinderdagverblijven met voorschoolse educatie worden bezocht. Deze signalen zijn voornamelijk afkomstig van de GGD en/of de gemeente. Ook kunnen signalen afkomstig zijn van ouders en basisscholen.

Uit onderzoek van de GGD op 28 juni 2016 en 21 oktober 2016 is gebleken dat de ontwikkeling van sociale en persoonlijke competenties van kinderen (Domein 2 pedagogisch klimaat item 2.2 voorwaarden 1, 3 en 4) op Peuterhuis De Hagen te Vianen niet voldoet aan de gestelde eisen. Datzelfde zou gelden voor de stimulering van de vier ontwikkelingsgebieden (Domein 2 pedagogisch klimaat item 2.3 voorwaarde 7). Daarom hebben wij het kinderdagverblijf onderzocht.

Tijdens het onderzoek hebben wij de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee wij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kunnen beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
  - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
  - Het pedagogisch klimaat
  - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoekopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van documenten en gegevens over de locatie die wij voorafgaand aan het onderzoek hebben opgevraagd.
- Vve-locatiebezoek, waarbij wij:
  - documenten, handelingsplannen en groepsplannen hebben bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken hebben uitgevoerd; deze vve-bezoeken vonden plaats in de groepen P1 en P2, waarin peuters met en zonder vve-indicatie zitten;
  - gesprekken met de directie/zorgcoördinatie, ouders, pedagogisch medewerkers, en een vertegenwoordiging van het bestuur hebben gevoerd.

Toezichtkader

Wij hebben ons bij het onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader signaalgestuurd vve-toezicht. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen.

In bijlage 2 wordt de houder van de kinderopvanglocatie uitgenodigd om kort te reflecteren op de bevindingen van de inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op alle aspecten op orde is.

Totaalbeeld

Stichting Klimop beheert sinds 2011 binnen de gemeente Vianen twee vve-peuterlocaties, namelijk De Hagen en Monnikenhof. In dat jaar is De Hagen van de Stichting Peuterspeelzalen Vianen (SPV) overgenomen. Bij het inspectiebezoek in 2012 bleken de pedagogisch medewerkers er in een jaar tijd in te zijn geslaagd een voorschool neer te zetten waarin op verantwoorde wijze inhoud gegeven wordt aan de uitgangspunten van vve. Alleen de planmatigheid van de afstemming en de doorgaande lijn naar de voerschool waren ontwikkelpunten. Deze zijn inmiddels verbeterd. Dat proces is volgens de houder bespoedigd doordat voor- en voerschool (De Hagen en OBS Tijn Uilenspiegel) vanaf 2012 met andere instellingen als de speel-o-theek, sociaal team en vluchtelingenwerk samen in een nieuw gebouw gehuisvest zijn: de eerste Brede School van Vianen. Daarnaast zijn de onderdelen op het pedagogisch-didactisch vlak die door de GGD in 2016 als verbeterpunten waren aangemerkt, door ons nu als voldoende beoordeeld.

Afgelopen jaar heeft Klimop haar beide peuterspeelzalen omgezet in kinderdagverblijven. Rond de erkenning en registratie daarvan blijkt enige verwarring te heersen: zijn De Hagen en Monnikenhof peuterspeelzaal of kinderdagverblijf?

Voerschool De Hagen heeft twee heterogeen samengestelde groepen met elk een eigen ruimte: P1 en P2. Momenteel komen er drie dagdelen per week 29 peuters met een vve-indicatie waaronder vier kinderen uit Syrië en Somalië (statushouders). Daarnaast zijn er 34 peuters die één of meerdere dagdelen per week het reguliere aanbod (Piramide) volgen zonder de tutoring (alleen voor vve-kinderen). De leidsters en teamassistente van beide Klimop-locaties werken als één team (overleg, ouderbijeenkomsten, voorbereiding programma/thema's). Daarnaast hebben zij, met inzet van alle expertise, de in- en externe taken overzichtelijk verdeeld. Daarbij helpt dat de leidsters net als leraren nu ook uren hebben voor niet-lesgebonden taken, de zogeheten in- en uitwerktijd. Men verwacht binnenkort voor locaties De Hagen en Monnikenhof het keurmerk van Piramide te krijgen.

De kwaliteit van het gemeentelijk vve-beleid is voor het laatst in 2012 beoordeeld (zie onze rapportage van januari 2013). Sinds enige tijd wordt

de kwaliteit van gemeenten gemonitord via signaalgestuurd toezicht, met behulp van vragenlijsten en een steekproef van gemeenten waar nader onderzoek plaatsvindt.

In 2012 waren er in Vianen twee voorscholen De Hagen en Monnikenhof en één vroegschool Tijn Uilenspiegel. Vanaf januari 2017 vangt De Peuterclub van Stichting Kinderopvang Vianen (SKV) ook vve-peuters op. Vianen dient op basis van de subsidieregelingen 44 kindplaatsen beschikbaar te hebben. In totaal 39 plekken worden momenteel ingevuld bij Stichting Klimop.

In 2012 was binnen de gemeente nog niet vastgelegd op welke wijze met name de vroeg-school werkt aan de vve-kwaliteitszorg en hoe deze zorg zich verhoudt tot de kwaliteitszorg in het algemeen. Omdat er nog geen normen/streefdoelen waren vastgelegd, konden de resultaten van vve toen niet gemeten worden. De inspectie heeft met de gemeente de afspraak gemaakt om voor 1 oktober 2013 ambitieuze en meetbare vve-doelstellingen te (laten) vaststellen. Ook zouden voor- en vroegscholen regelmatig gegevens aanleveren waaronder toetsoverzichten. Uit de door de gemeente Vianen in 2015 ingevulde inspectievragenlijsten blijkt dat voor- en vroegscholen regelmatig gegevens aanleveren, maar dat er verder sinds 2013 niets veranderd zou zijn in het gemeentelijk vve-beleid.

Toelichting

Conditie

Er is een recent GGD-rapport aanwezig. Het dateert van 23 september 2016 en kwam voort uit een eerder bezoek op 14 april 2016. De (voldoende) oordelen bij domein 1 van dit rapport zijn hier door ons overgenomen. Daarnaast hebben wij gekeken of de leidsters voldoende Nederlands spreken. Dat is het geval. De condities voor de voorschoolse educatie zijn dus op orde.

Ouders

Het ouderbeleid van peuterhuis De Hagen is op orde en heeft een paar sterke punten. Het lukt in de beide groepen namelijk goed de ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen (indicator B4 en B5). Ouders hebben zich 'verplicht' om aan de activiteiten mee te doen, maar zijn ook enthousiast. Dit blijkt uit de grote opkomst bij thematische ouderavonden (in de vorm van workshops) die soms meer dan 90% is. Ouders bevestigen dit ook in het gesprek dat, tijdens het onderzoek, met hen is gevoerd. Zij zijn tevreden met de ochtendkring van 5 à 10 minuten waarbij de dag geopend (welkomslied) en doorgenomen wordt, waarna ouders en peuters volgens vaste routines (kussen, knuffelen, zwaaien) afscheid nemen. Daarnaast is er bij elk thema de ouderbrochure, een nieuwsbrief met daarin liedjes, spelletjes en begrippen die

bij het lopende project horen. Verder zijn er veelvuldig contacten tussen leidsters en ouders, gepland en gewoon tussendoor. Ouders vinden dat ze goed geïnformeerd zijn en ervaren de leidsters als 'laagdrempelig'. Zo kan makkelijk verwezen worden naar andere 'hulp' als de Voorleesexpress, de speel-o-theek, vluchtelingenwerk, de logopediste en het sociaal team. Er is ook geen gebrek aan hulpouders, lastiger is het de bezetting van een meer formeel iets als de oudercommissie rond te krijgen. Wat ouders en pedagogisch medewerkers daarnaast als prettig ervaren is, dat waar dit kan, ouderactiviteiten met beide locaties samen en sinds kort ook met vroegschool Tijn Uilenspiegel worden georganiseerd.

Kwaliteit van de uitvoering van vve

De Hagen werkt al jaren met een integraal vve-programma en heeft daar ook leskisten bij ontwikkeld. De thema's worden per jaar gepland en ieder thema is uitgewerkt in een week- en dagplanning. Sinds kort zijn daar de 'bolletjeslijsten' bijgekomen waarin activiteiten uitgesplitst zijn in doelen, niveaus, projectstappen, vakgebieden en dergelijke. De pedagogisch medewerkers van beide locaties van Klimop bereiden gezamenlijk voor. Recent heeft De Hagen ook een convenant gesloten met OBS Tijn Uilenspiegel waarbij onder meer het gebruik van de leskisten van het peuterhuis en de kleuterbouw van de school geregeld is.

De reguliere lessen en de tutoring worden regelmatig geëvalueerd aan de hand van observaties, bolletjeslijsten en tutormappen bijvoorbeeld, waarna de planning eventueel wordt bijgesteld.

De GGD constateerde in september 2016 dat de ontwikkelingsstimulering te weinig zichtbaar was. Dat was januari 2017 niet het geval. Het aanbod is op orde voor reguliere en vve-kinderen, ook voor peuters met een niet-Nederlandstalige achtergrond. De kinderen met een vve-indicatie worden bij de intake over de beide leidsters verdeeld. Elk heeft zo haar eigen 'tutorkinderen' en is tevens de contactpersoon voor de desbetreffende ouders. Mocht het nodig zijn dan wordt de teamassistente ingezet. Verder wordt soms de hulp van ex- en ook interne experts ingeroepen.

Het afgelopen jaar zag de GGD ook risico's bij het pedagogisch klimaat, met name het stimuleren van de sociale en persoonlijke competenties bij de kinderen. De inspectie zag begin 2017 een veilig en positief klimaat overeenkomstig het pedagogisch beleidsplan. Leidsters stellen op positieve wijze duidelijk grenzen, onder meer door het gebruik van dagritme kaarten en vaste routines, met daarbinnen genoeg keuzevrijheid voor de kinderen. Daardoor voelen de kinderen zich zichtbaar prettig in de groep. Ouders bevestigen dit. De leidsters hebben diverse speelhoeken ingericht om (samen)spel te bevorderen.

De activiteiten die zij organiseren zijn ook voldoende uitdagend voor de kinderen. Zo zijn er bij dit project (kleding) allerlei kledingstukken voorhanden om de desbetreffende woorden te leren maar ook om mee te spelen en er veel plezier aan te beleven.

Ook het educatief handelen is op orde. In 2012 constateerde de onderwijsinspectie dat de afstemming van de activiteiten op verschillen in de ontwikkeling van kinderen een ontwikkelingspunt was. Dat is opgepakt. Er is nu een overzichtelijke planning van het aanbod en de tutoring/afstemming is duidelijk uitgelijnd. Dit maakt het voor de leidsters mogelijk om in de praktijk elk kind voldoende aandacht te geven.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Aan de hand van peutertoetsen en observaties volgen de leidsters de ontwikkeling van de kinderen. De observaties voor de vier ontwikkelingsgebieden vinden op een gestructureerde manier plaats. Dat geldt ook voor de begeleiding. Voor de vve-/tutorkinderen worden zo nodig handelingsplannen opgesteld. In de planning is duidelijk aangegeven wanneer de tutoring plaatsvindt.

Om het effect van de (extra) interventies beter te kunnen meten en de ontwikkeling nauwkeuriger te volgen zou wel meer in beeld kunnen worden gebracht wat kinderen kunnen en kennen als ze op De Hagen komen. Vervolgens kunnen dan de ambities voor als ze de leeftijd van vier jaar bereikt hebben preciezer omschreven worden. Eventueel kan dit laatste in overleg met OBS Tijn Uilenspiegel gebeuren: wat verwachten zij van de kinderen als ze op school komen?

Positief is ook de samenwerking met externe deskundigen voor kinderen met specifieke begeleidingsbehoeften. Beide locaties van Klimop hebben een goed functionerend netwerk van externe zorg opgebouwd van consultatiebureau en vluchtelingenwerk tot logopediste en orthopedagoge.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is belegd bij de directeur-bestuurder die daarbij de leidsters betreft. In de evaluatie en de verbetering van de kwaliteit van vve speelt teamoverleg een belangrijke rol. De betrokkenheid van de ouders, het aanbod, het pedagogisch en educatief handelen en de zorg zijn aspecten die periodiek besproken en beoordeeld worden. Afspraken, regels en uitgangspunten worden vastgelegd in een kwaliteitshandboek. Jaarlijks worden ontwikkelingen geëvalueerd en beschreven in een jaarverslag. Daarnaast worden externen zoals

een orthopedagoge ingezet bij de evaluatie en de borging. Professionalisering vindt plaats volgens het opleidingsplan.

Doorgaande lijn

Veel kinderen stromen door naar de naburige basisschool Tijn Uilenspiegel, maar niet allemaal. Overleg tussen voor- en vroegschool is recent geïntensiveerd en heeft uitgemond in een convenant waarin in elk geval het aanbod is afgestemd. Voor alle vve-peuters is er altijd warme overdracht. De leidsters streven er naar dat de informatie over de peuter die zij gedurende een langere periode hebben opgebouwd ook daadwerkelijk gebruikt kan worden op de ontvangende basisschool.

Opbrengsten

In de gemeente Vianen zijn volgens de door de gemeente in 2015 ingevulde inspectievragenlijsten nog geen afspraken gemaakt over de resultaten van de voorschoolse periode. In elk geval zijn dergelijke afspraken niet bekend bij Stichting Klimop. Daarom heeft de inspectie het aspect Opbrengsten op De Hagen niet onderzocht.

3 CONCLUSIE

De onderwijsinspectie heeft een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie na een signaal van de GGD. Wij constateren dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op kinderdagverblijf De Hagen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie op de onderzochte gebieden geen tekortkomingen kent.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermelden wij welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig. Deze kwalificatie geeft aan dat er echt iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk. Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende.
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen. Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Conditie		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximaleisen (voorschool)			•	
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen				•
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool				•
B6	Informeren over de ontwikkeling van hun kind			•	

Ouders		1	2	3	4
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol			•	
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen			•	
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen			•	
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg			•	
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig			•	
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve			•	
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen			•	
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht			•	

BIJLAGE 2 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Peuterhuis Klimop De Hagen. Daarnaast heeft de inspectie Peuterhuis Klimop De Hagen gevraagd te reflecteren op de uitkomsten van het onderzoek en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

Hieronder geeft de houder haar reactie:

Reflectie inspectiebezoek Peuterhuis Klimop De Hagen

Klimop herkent zich in de rapportage en heeft het bezoek als plezierig en inspirerend ervaren.

Al in 2012 was er een goed rapport met een enkel verbeterpuntje. Deze punten zijn opgepakt en worden nu -evenals alle andere punten- als voldoende of zelfs als 'voorbeeld voor anderen' beoordeeld. Het is prettig op deze manier erkenning te krijgen.

Dit betekent niet dat wij ons niet blijven ontwikkelen. In het jaarplan zijn ook nu weer acties opgenomen om een aantal zaken verder uit te werken en de invulling van VVE verder te professionaliseren.

Klimop wil in samenspraak met de gemeente en de scholen de resultaatambities voor VVE vastleggen met een plan van aanpak over hoe de resultaten vastgelegd, gemonitord en geëvalueerd worden. Het niveau van de peuters bij binnenkomst moet daarom bekend zijn en duidelijk moet zijn wat een kleuter bij de start op de basisschool moet kunnen en kennen.

Om het effect van VVE te vergroten en daar de ouders nog gerichter en intensiever bij te betrekken, is het de wens om te starten met het 'VVE-thuis' programma. Ouders krijgen per thema in groepsverband, maar ook individueel uitleg over het thema en zij krijgen instructies en een boekje met activiteiten om thuis met de peuter aan de slag te gaan.